

Otuz sene önce sloganları arasında “hakimiyet Allah’ındır” gibi sözler bulunan kimselerin bugün has -ve çok zaman samimi- demokratlar olmaları hayranı olduğum bir sosyal mühendislik çalışması... Zamanın ruhu mu desek, zenginleşen ülkenin demokratlaşması mı desek, ne desek bilmiyorum ama insanların her derde devayı demokraside arar olmaları hayli büyük bir değişim.

Ben demokrat değilim, demokrasiye inanmam ve demokrasinin sağlam bir tez olduğu konusunda şüphelerim var. İnsanların *demokrasi* derken genelde kendilerine göre bir anlam biçmeleri bir yana, demokrasinin temelde iki vechesi olduğuna inancım da ayrıdır.

Birincisi *kontrol eden* demokrasidir, insanların fikir ve ifade özgürlüğüyle temellenir ve yöneticilerin halka zulmetmesini gerek seçimler, gerek medya, gerekse kişi hürriyetleriyle korur. Buradaki temel maksat, güç sahibi insanların güç sahibi olmayanları ezmesine engel olmaktır. Demokrasinin bu tarafı, aslında genel anlamıyla adalet arayışına bir cevaptır.

Diğeri *karar veren* demokrasidir ve bu da partiler, siyasetçiler ve sair avadanlıklar yoluyla somutlaşır. Demokrasiyle ilgili mesele de, insanların bilmedikleri konularda (misalen kimin iyi yönetici olacağı veya ekonominin nasıl düzeleceği gibi konularda) karar vermek zorunda bırakılmalarıdır. Dahası, insanlara karar almaları için yalan söylemek de *normal* hale gelmiştir, siyasetçinin asıl mesleği ve kalitesi temelde ne kadar iyi yalan söyleyebildiğiyle ölçülür. Doğru söyleyene kimse oy vermez, yalan söyleyene de yalancı diye kızarlar.

Demokrasiler, yalancı ve samimiyetsiz bir yönetici sınıfı oluşturur; halk bir noktada yöneticileri değiştirme gücüne sahipse de, yerine getirebileceği insanlar da bilmedikleri konularda konuşan yalancılar olmak durumundadır, zira aslında insanlara yaşadıkları sıkıntının asıl sorumlusunun kendileri olduğunu söylemek en dürüstçe olanıdır. Siyasetçi bunu yapmak yerine başka siyasetçileri, başka kurumları, başka devletleri veya kendi halkının bir kısmını suçlar ve yaptığı şeyin hafif adı laf cambazlığı, asıl adı obskürantizm ve cehaleti teşmildir.

Demokrasinin ilk tarafını -yani adaleti- koruyan, ancak yöneticinin yalan söylemesine gerek bırakmayan ve insanlara bilmedikleri konularda karar verdirmeye çalışmayan bir siyasi sistem arzuluyorum.